

Анотація. В статті досліджуються фактори формування фінансової безпеки суб'єктів господарювання. Обґрунтовується необхідність урахування факторів і параметрів техноглобалізму для забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання.

Ключові слова: фактори формування, фінансова безпека, суб'єкти господарювання, техноглобалізм.

Summary. The article investigates the factors of financial security entities. The necessity of taking into account the factors and parameters of tehnoglobalism to ensure financial security entities.

Keywords: formation factors, financial security, economic, tehnoglobalism.

*Рецензент д.е.н., професор ЛьДУВС Мойсеєнко І.П.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Назаренко І.Л.*

УДК 330.322.2

ОПТИМАЛЬНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Малютін О.К., к.е.н., доцент (СНАУ)

В статті визначено оптимальний вектор розвитку національної економіки з врахуванням максимального рівня економічного росту ВВП та мінімізації економічних загроз в контексті збереження інвестиційної безпеки країни. Запропоновано модель, яка дозволяє оцінити рівень валового внутрішнього продукту країни в перспективі при структурних обмеженнях капіталовкладення за різними секторами економіки з позиції збереження її інвестиційної безпеки

Ключові слова: безпека, загроза, інвестиційна безпека, ризик

Постановка проблеми. Досягнення українською економікою стабільності та формування оптимального вектору розвитку в посткризовий період вимагає розв'язання завдань формування принципово нових джерел економічного росту, пов'язаних зі структурізацією економіки в залежності від рівня інвестиційної безпеки.

Показники економічного зростання національної економіки, досягнуті в докризовий період, переважно були отримані внаслідок формування сприятливих цін на природні ресурси на світовому ринку [1]. Слід зазначити, що процес економічного розвитку набуває стійкості у разі збереження головного фактору функціонування і стабілізації діяльності народного господарства – ефективного залучення та використання інвестиційних ресурсів.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Проблемою збереження інвестиційної безпеки країни та питаннями стратегічного планування розвитку вітчизняної економіки в

контексті національної безпеки опікуються такі вітчизняні науковці як О. Власюк, В. Геєць, Б. Губський, В. Кириленко, В. Мунтіян, Г. Пастернак-Таранушенко, А. Сухоруков [2-8]. Науковцями аналізуються економічні процеси в Україні, досліджуються шляхи формування ефективної економічної стратегії, що відповідає потребам сучасного етапу розвитку.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Виключно важливою та малорозробленою є проблема росту інвестицій, визначення оптимальної їх структури в умовах впливу економічних загроз, пов'язаних з інфляційними процесами та економічними кризами.

Формулювання мети статті. Залежність економіки України від кон'юнктури світового ринку і наявність високого рівня інвестиційних загроз в вітчизняній економіці ставить питання про економічну безпеку країни. В цих умовах державі необхідно визначити оптимальний вектор розвитку національної економіки з врахуванням

максимального рівня економічного росту ВВП та мінімізації економічних загроз в контексті збереження інвестиційної безпеки країни.

Вклад основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів. В загальному вигляді вектор економічного розвитку повинен відображати підвищення якості життя [9]. На наш погляд, з врахуванням важливості інвестиційного процесу в економічному розвитку країни, вектор розвитку національної економіки визначає домінуючий фактор – інвестиції, як пріоритетне джерело економічного росту країни.

Саме інвестиції повинні виступати матеріальною основою підвищення ефективності виробництва, конкурентоспроможності вітчизняної продукції. Актуальним є формування моделі інвестиційного розвитку країни, що виступить перехідною ланкою домінування в економіці елементів інвестиційної безпеки, які є

індикаторами економічних загроз для національного господарства.

Ефективне вкладання інвестицій стає важливим елементом даної моделі. В цьому сенсі актуальності набуває питання застосування структурної моделі економічної динаміки, яка дозволить дослідити окремі елементи системи, що, в свою чергу, сприятиме виокремленню ефективних та неефективних її секторів, а це дасть висновок про необхідність їх стимулювання або реформування. Застосування структурної моделі економічної динаміки спростить процедуру визначення обсягу капіталовкладення та очікуваного ефекту від нього.

В рамках даного дослідження доцільно проаналізувати обсяги інвестування в окремі сектори вітчизняної економіки в динаміці, рівень інвестиційної безпеки в даних галузях та темпи економічного росту виражені через валовий кінцевий продукт відповідної галузі (табл. 1).

Таблиця 1

Рівень інвестиційної безпеки та частка секторів економіки України в загальному обсязі ВВП та залучених інвестицій в 2002-2010 рр., %

Сектор економіки	2002 рік			2006 рік			2010 рік		
	Частка в ВВП	Частка залучених інвестицій в ОК	Рівень інвестиційної безпеки	Частка в ВВП	Частка залучених інвестицій в ОК	Рівень інвестиційної безпеки	Частка в ВВП	Частка залучених інвестицій в ОК	Рівень інвестиційної безпеки
Первинний	18,01	15,55	1,96	12,22	12,74	3,99	13,20	16,31	5,66
Вторинний	41,76	27,58	1,81	44,06	29,07	3,15	38,20	22,90	1,99
Третинний	40,22	56,85	2,73	43,71	58,18	4,42	48,58	60,77	4,23

Джерело: розраховано автором за матеріалами Державної служби статистики України

Дані таблиці 1 свідчать, що найбільша кількість інвестицій спрямовується в третинний сектор економіки, на який приходить майже 50% від загального обсягу ВВП України. Показовим є те, що в останні роки суттєво зменшилась частка ВВП первинного сектору, а це є індикатором індустріального та інноваційного розвитку вітчизняної економіки. Якщо деталізувати сектори економіки за галузями, то доходимо висновку, що найбільші потоки інвестицій спрямовуються в операції з нерухомим майном (14-21%), транспорт та зв'язок (16-18%). Ці ж галузі дають у сумі приблизно 25% ВВП України. Пріоритетними при інвестуванні також є сільське господарство (5-7%) та добувна промисловість (5-10%), на які приходить близько 14% ВВП. В галузях, які отримують найбільший обсяг інвестицій, можна спостерігати й найвищий рівень інвестиційної безпеки. Так, при операціях з нерухомістю даний

рівень складає близько 6%, в послугах транспорту та зв'язку й в сільському господарстві – близько 5%, в добувній промисловості – близько 7%. Досить великим рівень інвестиційної безпеки є в обробленні деревини та виробництві виробів з деревини (близько 10%). Це можна пояснити невисокою віддачею інвестицій в основний капітал, які вкладаються в дану галузь, що призводить до високого значення співвідношення інвестиції до ВВП, а також невисокою вартістю основних засобів, задіяних в даній галузі, в порівнянні з капіталовкладеннями.

Розрахунки, проведені нами за Методикою розрахунку рівня економічної безпеки [10], визначають оптимальним рівнем інвестиційної безпеки значення від 5,65% до 7,31%, а критичним – показник в 1,26%. Таким чином, аналізуючи дані таблиці 1, можна сказати, що вторинний сектор економіки має рівень інвестиційної безпеки

близьким до критичного, що потребує негайного вирішення даного питання.

В рамках окремих галузей вітчизняної економіки, відмітимо станом на 2010 рік, близьким до критичного є рівень інвестиційної безпеки в таких галузях, як: целюлозно-паперове виробництво; поліграфічна діяльність, виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення (причому в 2006 році показник був в 2,5 рази вищим), освіта (показник покращився в порівнянні з 2006 роком). Нижче критичного рівня є показник інвестиційної безпеки в галузі машинобудування, яка є найбільш постраждалою галуззю від світової економічної кризи і де інвестиційна безпека складає 1,15%. Це можна пояснити високим рівнем зносу основних засобів серед всіх інших галузей економіки – 84,3% (вищий тільки для транспорту та зв'язку – 94,4%) [11]. Негативний тиск на дану галузь справляють також невеликий обсяг інвестицій в порівнянні з вартістю основних фондів машинобудування, незначний приріст іноземних капіталовкладень в дану галузь в порівнянні з іншими видами економічної діяльності в Україні.

Зазначимо, що коригування рівня інвестиційної безпеки можливе не тільки за рахунок зовнішніх ресурсів, а й за рахунок міжгалузевого переливу капіталу. Це підтверджується і дослідженнями Т. Рибчінського, який робить висновок, що навіть при сталих цінах існує прямий зв'язок між ростом однієї галузі та спадом іншої, оскільки вони використовують однакові фактори виробництва тільки з різною інтенсивністю [12].

Отже, всі сектори економіки між собою взаємопов'язані, а структурна модель враховує ці зв'язки, оцінює різноманітні стратегії розвитку та можливості перетоку вкладень.

Для побудови трисекторної моделі економічної динаміки національної економіки застосуємо функцію Кобба-Дугласа, за допомогою якої можна описати взаємозв'язок між обсягом вкладеного капіталу в галузь та рівнем інвестиційної безпеки, й отриманим кінцевим результатом у вигляді валового продукту галузі:

$$ВП(t) = a_0 e^{\lambda t} (I(t))^{\alpha_I} (IS(t))^{\alpha_{IS}}, \quad (1)$$

де a_0 - початкова ефективність виробництва;

λ - неперервний темп приросту виробництва за рахунок інших факторів;

α_I - коефіцієнт еластичності випуску за обсягом інвестування;

α_{IS} - коефіцієнт еластичності випуску за рівнем інвестиційної безпеки.

Валовий внутрішній продукт країни представляє собою суму валових продуктів окремих галузей економіки:

$$ВВП = \sum_{i=1}^n ВП_i, \quad (2)$$

де i – кількість галузей економіки (для трисекторної моделі $i = 3$).

Взявши за основу рівняння (1) представимо трисекторну модель, яка визначає індекс росту ВВП:

$$I_{ВВП} = \sum_{i=1}^3 I_{I_i} \left(\lambda + \left(1 - \frac{\alpha_{I_i}}{\alpha_{I_i} + \alpha_{IS_i}} \right) I_{IS_i} \right). \quad (3)$$

В запропонованій моделі (3) головним завданням є формування оптимального вектору розвитку національної економіки.

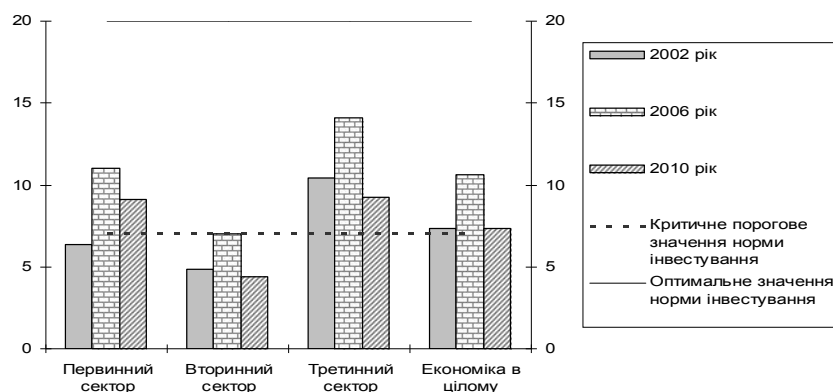
Важливим в цьому плані є формування критеріїв оптимальності вектору розвитку, який передбачає максимізацію прибутку. Оптимальним вектор розвитку національної економіки буде тільки в тому випадку, коли буде визначена оптимальна пропорція розподілу інвестиційних ресурсів між секторами економіки, але тільки при умові визначеної норми інвестування.

З врахуванням вищевикладеного в дану модель потрібно ввести обмеження, яке буде стосуватися норми інвестування і за Методикою розрахунку рівня економічної безпеки України буде визначатися як відношення обсягу інвестицій в основний капітал до валового продукту галузі та складати 20% [10]. Взагалі за цим показником більшість вітчизняних галузей економіки відчувають значну потребу в інвестиціях. Додаткових інвестицій потребують майже всі галузі вторинного сектору економіки, а також і сільське господарство, і оптова та роздрібна торгівля, і освіта, і охорона здоров'я та надання соціальної допомоги. Вторинний сектор економіки є найбільш критичним в плані обсягів інвестування (рис. 1).

В 2010 році первинний та третинний сектори в цілому мають мінімальні обсяги інвестування в відповідні свої галузі, але це досягається лише за рахунок вибіркового видів економічної діяльності. Зазначимо, що вторинний (індустріальний або промисловий) сектор вітчизняної економіки значно погіршив свої показники порівняно з 2006 роком (рис. 1).

Аналіз показує, що в цілому національна економіка витримує порогове критичне значення рівня інвестування (складає для України в 2010 році 7,37%, в 2006 році – 10,59%, в 2002 році – 7,37%). Дослідження ж за секторами та видами економічної діяльності в Україні дозволяють зробити висновок, що національна економіка для підтримки порогових

мінімальних значень рівня інвестування в усіх без мультиплікатор в обсязі 11,9547 млрд. грн. виключення галузях економіки має інвестиційний

Джерело: побудовано автором за власними розрахунками

Рисунок 1 - Реальний, критичний та оптимальний рівень інвестування за секторами економіки України в 2002 та 2010 рр., %

Причому який повинен спрямовуватись в основному у вторинний сектор, який відчуває потребу в розмірі 18,72391 млрд. грн. для виходу на мінімальне значення рівня інвестування. Нестачу інвестицій також відчувають сільське господарство, оптова та роздрібна торгівля, освіта, охорона здоров'я та надання соціальної допомоги.

Потреба ж вітчизняної економіки для виходу на оптимальний рівень інвестування складає близько 300 млрд. грн. капіталовкладень. Враховуючи поріг ризикованості іноземних капіталовкладень в національну економіку, який складає 25%, то інтенсифікація обсягів інвестування повинна відбуватися в основному за рахунок внутрішніх джерел (станом на 2010 рік частка іноземних інвестицій в загальному обсязі інвестування складала 20%).

Обмеження на 25% іноземного капіталу в загальному обсязі інвестицій дозволяє визначити обсяг залучення капіталу на світовому ринку зі збереженням достатнього рівня інвестиційної безпеки. Залучення іноземних інвестицій в загальному обсязі близько 10 млрд. дол. США (максимум для витримання рівня інвестиційної безпеки) збільшить їх приріст по відношенню до ВВП, що призведе до росту інвестиційної безпеки національної економіки до рівня – 6,43%, а це виведе Україну на оптимальний вектор розвитку.

Отже, можна представити структуру розподілу нових залучених інвестицій в національну економіку для досягнення оптимального вектору розвитку. Дану структуру наведемо в таблиці 2.

Таблиця 2

Структурний розподіл інвестицій в національну економіку для досягнення оптимального вектору її розвитку, %

Сектор/вид економічної діяльності	Факт 2010 рік	Перспективний розподіл нових інвестицій	
		Структура подальших вкладень	Обмеження для іноземних інвестицій
1	2	3	4
Первинний сектор	16,31302	12,00645	17,01197
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	7,187231	9,219319	11,32047
Добувна промисловість	9,12579	2,787137	5,691503
Вторинний сектор	22,90981	44,38891	43,69937
Вир-во харчових продуктів, напоїв	4,849415	10,81185	11,63763
Легка промисловість	0,264606	0,449328	0,545233
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	1,131891	-0,16361	0,346901

1	2	3	4
Целюлозно-паперове виробництво; поліграфічна діяльність	0,474924	1,56652	1,651348
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	1,085425	4,574743	4,50153
Хімічна та нафтохімічна промисловість	4,209194	1,876894	2,71736
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	1,933462	0,814897	1,617202
Металургійне вир-во та вир-во готових металевих виробів	3,016542	12,43744	8,594395
Машинобудування	2,571825	6,755037	6,954862
Будівництво	2,902623	5,265806	4,786004
Третинний сектор	60,77715	43,60465	39,28866
Електроенергія, газ та вода	5,093167	4,355456	6,105493
Оптова та роздрібна торгівля	6,914222	14,57069	11,86909
Транспорт та зв'язок	16,99933	4,568802	12,1223
Освіта	1,094429	5,4149	5,245222
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	1,609617	3,686989	3,946556
Інші категорії послуг	29,06639	11,0078	0

Джерело: розраховано автором

Результати, отримані нами в таблиці 2, дають можливість ввести обмеження в структурну модель оптимального розвитку національної економіки (3), які будуть стосуватися обсягів капіталовкладень в окремі сектори та види економічної діяльності в Україні. Формула (3) буде представляти індекс ВВП в окремому секторі економіки, а три складових (кожного з секторів) визначатимуть загальний індекс ВВП країни в перспективі.

Також модель повинна враховувати можливість залучення іноземних інвестицій в

окремі сектори економіки, оскільки, для збереження економічної безпеки тут повинні бути присутні обмеження щодо високого впливу іноземного капіталу на економічні процеси в країні і неможливість їх дестабілізації у разі виникнення економічних криз в світовій економіці, як то було в 2008 році, коли висока присутність іноземних капіталовкладень дестабілізувала фінансовий сектор України.

Трисекторна структурна модель оптимального розвитку національної економіки в контексті інвестиційної безпеки набуде вигляду:

$$\begin{aligned}
 GDP_p = GDP_{i_1 b} & \frac{0,1200645 I_p}{I_{i_1 b}} \left(\lambda + \left(1 - \frac{\alpha_{I_{i_1}}}{\alpha_{I_{i_1}} + \alpha_{IS_{i_1}}} \right) \frac{IS_{p i_1}}{IS_{i_1 b}} + \right. \\
 & + GDP_{i_2 b} \frac{0,4438891 I_p}{I_{i_2 b}} \left(\lambda + \left(1 - \frac{\alpha_{I_{i_2}}}{\alpha_{I_{i_2}} + \alpha_{IS_{i_2}}} \right) \frac{IS_{p i_2}}{IS_{i_2 b}} + , \quad (4) \\
 & \left. + GDP_{i_3 b} \frac{0,4360465 I_p}{I_{i_3 b}} \left(\lambda + \left(1 - \frac{\alpha_{I_{i_3}}}{\alpha_{I_{i_3}} + \alpha_{IS_{i_3}}} \right) \frac{IS_{p i_3}}{IS_{i_3 b}} \right) \right)
 \end{aligned}$$

де GDP – валовий внутрішній продукт країни,
 I – інвестиції в основний капітал в економіку України за секторами,
 IS – рівень інвестиційної безпеки в окремому секторі економіки (p – прогнозне значення, b – фактичне значення 2010 року), $i_{1,2,3}$ – первинний, вторинний та третинний сектори економіки відповідно,

λ – темп приросту виробництва за рахунок факторів не пов'язаних з інвестуванням (за Методикою розрахунку рівня економічної безпеки України інвестиційний фактор впливає на ефективність економічних процесів та рівень безпеки національної економіки тільки на 9,4% [10]),

$\alpha_I / (\alpha_I + \alpha_{IS})$ – коефіцієнт еластичності випуску продукції за обсягом інвестування за окремими секторами економіки.

З врахуванням вищезазначених обмежень стосовно структури інвестування та рівня іноземного капіталовкладення за секторами економіки, а також на основі власних розрахунків

рівня інвестиційної безпеки в окремих секторах економіки та еластичності виробництва за обсягом інвестування маємо модель оптимального розвитку національної економіки з відправною точкою 2010 року з позиції збереження оптимального рівня інвестиційної безпеки в основних її секторах:

$$GDP_p = [8,135395 \times (0,09976959NDI_p + 0,1701197FDI_p) \times (1,906 - 0,000274x)]_{i_1} + [42,06862 \times (0,446648NDI_p + 0,436994FDI_p) \times (1,906 - 0,000813x)]_{i_2} + [8,385821 \times (0,4535458NDI_p + 0,392887FDI_p) \times (1,906 - 0,000393x)]_{i_3}, \quad (5)$$

де NDI – національні інвестиції (в відповідний рік з 2011 по 2013),

FDI – іноземні інвестиції (в відповідний рік з 2011 по 2013),

x – відповідний рік для короткострокового прогнозу (з 2011 по 2013).

Висновок. Дана модель дозволяє оцінити рівень валового внутрішнього продукту країни в перспективі при структурних обмеженнях капіталовкладення за різними секторами. Коефіцієнти при x визначені нами як коефіцієнти регресійної залежності зміни еластичності виробництва за обсягом інвестування за статистичними даними 2002-2010 рр. Даний інтервал спостережень дозволяє здійснювати достатньо точний прогноз на трирічну перспективу до 2013 року.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Яненкова І.Г. Синергетичний ефект застосування організаційного ресурсу на різних рівнях управління інноваційною діяльністю / І.Г. Яненкова // Економіка і прогнозування . – 2011 . – №2 . – С. 82-92

2. Власюк О.С. Теорія і практика економічної безпеки в системі науки про економіку / О.С.Власюк; Нац. ін-т пробл. міжнар. безпеки при Раді нац. безпеки і оборони України. – К., 2008. – 48с.

3. Концепція економічної безпеки України / Ін-т економіки і прогнозування, кер. проекту В.М. Гець. – К.: Логос, 1999. – 56 с.

4. Губський Б.В. Економічна безпека України: методологія виміру, стан і стратегія

забезпечення: монографія / Б.В. Губський. – К.: Укрархбудінформ, 2001. – 122 с.

5. Кириленко В.І. Інвестиційна складова економічної безпеки: Монографія / В.І. Кириленко. – К.: КНЕУ, 2005. – 232 с.

6. Мунтіян В.І. Економічна безпека України: монографія / В.І. Мунтіян. – К.: Вид-во «КВІЦ», 1999. – 461 с.

7. Пастернак-Таранушенко Г.А. Економічна безпека держави / Г.А. Пастернак-Таранушенко; [під. ред. Богдана Кравченка]. – К.: Інститут державного управління і самоврядування при Кабінеті Міністрів України, 1994. – 140 с.

8. Сухоруков А.І. Методологія оцінки рівня економічної безпеки [Електронний ресурс] / А.І. Сухоруков // Національний інститут проблем міжнародної безпеки. – Режим доступу: <http://www.niisp.gov.ua/articles/61/>

9. Пороховський А.А. Вектор економічного розвитку / А.А. Пороховський. – М.: ТЕИС, 2002. – 304 с.

10. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Міністерства економіки України від 02.03.2007 р. №60 [Електронний ресурс] // Міністерство економіки України. – Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua>

11. Промисловість України у 2007-2010 роках. Статистичний збірник [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

12. Rybszynski T.M. Factor Endowments and Relative Commodity Prices / T.M. Rybszynski // *Economica*. – 1955. Nov. – № 84. – P. 336-341

Анотація. В статті определено оптимальний вектор розвитку національної економіки з урахуванням максимального рівня економічного росту ВВП і мінімізації економічних загроз в контексті збереження інвестиційної безпеки країни. Представлено модель, яка дозволяє оцінити рівень валового внутрішнього продукту країни в перспективі при структурних обмеженнях капіталовкладень по різних секторах економіки з позиції збереження інвестиційної безпеки.

Ключевые слова: безопасность, угроза, инвестиционная безопасность, риск.

Summary. The optimum vector of development of national economy taking into account a maximum level of economic growth of gross national product and minimization of economic threats in a context of preservation of investment safety of the country is defined. The model which allows to estimate level of a total internal product of the country in the long term at structural restrictions of capital investments on different sectors of economy from a position of preservation of investment safety is offered.

Keywords: safety, threat, investment safety, risk.

*Рецензент д.е.н., професор СНАУ Соколов М.О.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Боровик Ю.Т.*

УДК 658.15

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ПРОГНОЗУВАННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ В СИСТЕМІ МОНІТОРИНГУ

Миколайчук А.Б., аспірант (ХНЕУ)

Визначено поточний стан фінансової безпеки держави на базі таксономічного показника. Побудовано нейронну мережу фінансової безпеки держави за допомогою Statistica Neural Networks.

Ключові слова: система моніторингу, фінансова безпека, нейронна мережа.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. Важливим завданням державного регулювання фінансової системи в Україні є покращення якісних та кількісних характеристик розвитку фінансового сектора. Ускладнення зовнішнього середовища вимагає пошуку дієвих підходів і методів щодо прийняття ефективних, оперативних і адекватних управлінських рішень, сучасних систем управління і моніторингу учасників фінансового ринку.

Система моніторингу фінансової безпеки перш за все забезпечує фінансову стабільність держави, а відповідно і всіх її складових, а тому вона повинна проводитися на всіх рівнях і не можлива без регулювання діяльності, без безпосередньої мобілізації, розподілу або використання фінансових ресурсів та фінансового стану суб'єктів фінансової системи в цілому [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Існує велика кількість робіт з питань фінансової безпеки держави як вітчизняних, так і зарубіжних вчених, зокрема, О. Барановського, М. Єрмошенка, В. Шлемка, І. Бінька, С. Воронцова, Я. Жаліла, В. Мунтіяна, Г. Пастернак-Таранушенка, Ю. Петроченко, А. Сухорукова, В. Сенчагова та ін. [2]. З іншого боку, впровадження та реалізація систем моніторингу висвітлено такими науковцями як А.Е.Когут, Г.Н. Черкашин, Е.М. Коротков, Г.Г. Білик, І.І. Кукурудза, В.Н. Лексін, О.І. Пушкар та ін. [3]. Проблемою моніторингу фінансової безпеки

займаються такі вчені як Подкуйко М.С., Калиничева Р.В., Шохнех А.В., Папехин Р.С., Мороз Ю.Ю., Паначев В.Ю.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. У працях більшості вчених досліджуються окремі аспекти моніторингу економічних систем. Подкуйко М.С. досліджує моніторинг загроз фінансової безпеки, Калиничева Р.В. та Шохнех А.В. – моніторинг фінансової безпеки кредитних кооперативів, Папехин Р.С. – моніторинг фінансової безпеки підприємства, Мороз Ю.Ю. – моніторинг фінансової безпеки сільськогосподарських підприємств, Паначев В.Ю. – моніторинг фінансової безпеки регіонів. Таким чином, проведений аналіз свідчить, що в Україні недостатньо фундаментальних досліджень, присвячених проблематиці моніторингу фінансової безпеки держави взагалі та його складової підсистеми прогнозування стану фінансової безпеки. Виходячи із цього, доцільним є подальше розроблення методичних підходів щодо прогнозування рівня фінансової безпеки держави в системі моніторингу.

Формування цілей статті. Метою статті є розроблення методичного підходу до прогнозування системи моніторингу фінансової безпеки держави на підґрунті моделювання узагальненого показника рівня фінансової безпеки держави та побудова нейронної мережі прогнозу фінансової безпеки держави за допомогою пакета Statistica Neural Networks.